

SUDSKA KRONIKA: SLUCAJ ORIC

Author: [Helen](#)
[Warrell](#)

Tuzioci su priznali „previd“ koji bi mogao ozbiljno utjecati na tok sudjenja

Na sudjenju Naseru Oricu – zapovjedniku bosanskih Muslimana koga se tereti za ratne zlocine – tuzioci su ovoga tjedna priznali da nisu ispunili svoju obavezu objelodanjanja cjelokupnog dokaznog materijala koji bi mogao koristiti i obrani.

Tuzilac Gramsi di Facio (Gramsci Di Fazio) konstatirao je kako uslijed djelovanja „ljudskog faktora“ Oricevim advokatima nisu bili stavljeni na uvid podaci o srpskom vojniku koji je priznao da je na samom pocetku rata u istocnoj Bosni sudjelovao u postavljanju zasjeda, pucnjavi i pogubljenjima muslimanskih civila.

Ta ispovijest bi mogla osnaziti tezu obrane da su okolnosti pod kojima je Oric u to vrijeme djelovao na podrucju Srebrenice bile nepodnosljive, te da on ne moze biti smatran odgovornim za zlocine koje su pocinili lokalni muslimanski borci.

Predsjedavajući sudac Karmel Agijus (Carmel Agius) je ovaj propust tuzilastva okarakterizirao kao „veoma ozbiljnu gresku“, koja bi umnogome mogla uticati na dalji tok sudjenja.

Doticni podaci poticu iz intervjuja koji je srpski borac Slobodan Misic u pripitom stanju dao za Vranjske novine, studenoga/novembra 1997. Tekst je naknadno publiciran pod naslovom „Kako sam ubijao Hrvate i Muslimane“.

Prema pravilima o radu Tribunala, tuzioci su obavezni da obrani na uvid ponude svu gradju koja bi na bilo koji nacin mogla „nagovijestiti nevinost“ okrivljenog.

Sudac Karmel Agijus je stoga ukorio optuzbu zbog neizvršavanja spomenute obaveze. „Obrana je dovoljno zaokupljena svojim svakodnevnim aktivnostima da bi se jos bavila i desetinama tisuca dokumenata, i to zbog necega sto joj je [prema vazecim pravilima] moglo biti predoceno“, rekao je on.

Sudac Agijus je izrazio i zabrinutost zbog toga sto je braniocima uskracena mogucnost da posredstvom Misicevog iskaza pobiju iskaze svjedoka date tokom dokaznog postupka optuzbe.

S druge strane, branilac Dzon Dzouns (John Jones) kritizirao je tuzilastvo i zbog „tipicno defanzivne i nimalo pokajnicke reakcije“ koja je uslijedila po otkrivanju propusta, uz napomenu da se radilo o „nesporno oslobadjajucim“ dokazima.

Dzouns tvrdi da je Misicev intervju – u kojem je opisano kako su srpske snage na podrucju sela Fakovici, u potrazi za hranom, ubijale zene i civile muslimanske nacionalnosti – pokazuje da su Oric i njegovi borci „sve vrijeme“ bili izloženi „napadima nemilosrdnog neprijatelja“.

Takav opis srpske agresije, po Dzounsovom misljenju, osnazuje tezu obrane da su napadi muslimanskih boraca na sela u drinskom bazenu – pod navodnim Oricevim zapovjednistvom – bili s vojnog stanovista neophodni, te da nisu predstavljali posljedicu neobuzdanog nasilnistva.

Dzouns je ukazao i na to da iz Misicevog iskaza prozilazi da su Srbi protiv sebe imali izglednije seljane, a ne organiziranu muslimansku vojsku.

Tuzioci smatraju da je Oric, kao netko tko je u ranoj fazi rata zapovijedao muslimanskim snagama na srebrenickom podrucju, odgovoran za zlocine koje su pocinile osoba pod njegovim zapovjednistvom.

Dzouns pak od samog pocetka sudjenja tvrdi da njegov klijent nije imao nikakav utjecaj na lokalnu seosku vojsku ciji je sastav bio umnogome problematican.

Branilac je istakao i da, zbog toga sto je optuzba obrani uskratila tako vazan materijal, postoji „veoma ozbiljan rizik od pogresne presude“.

„Ukoliko nas klijent nesretnim slucajem bude proglašen krivim“, dodao je on, „raspolagat cemo veoma jakim osnovom za pokretanje zalbenog postupka.“

Nakon hitre provjere arhiva, Di Facio je vec sutradan priznao da je njegov tim zaista prekrasio pravila o radu Tribunala. On je sudu predocio i dokument koji potvrđuje da su tuzioci bili upoznati s Misicevim iskazom, te da su prosinca/decembra 1997. – u vrijeme dok mu se u rodnom Vranju (Srbija) sudilo za ratne zlocine – zahtijevali i razgovor sa njim.

Odazivajuci se na taj zahtjev, Misic je rekao: „Nisam pocinio nikakav zlocin. Bio sam pijan kada sam otisao u redakciju Vranjskih novina. Kao dobrovoljac, nisam ubio nijednog civila, niti ratnog zarobljenika.“

Di Facio tvrdi da ne postoje nikakvi dokazi o tome da su tuzioci nakon toga nastavili istragu.

Sudac Agijus suglasio se s obranom, izrazivsi sumnju u ispravnost odluke o obustavljanju istrage nakon tako neuvjerljivog poricanja.

Di Facio je uzvratio kako je – cak i da je obrana, u vrijeme unakrsnog ispitivanja tokom dokaznog postupka optuzbe, bila upoznata s Misicevim intervjuom – malo vjerojatno da bi bilo koji svjedok optuzbe zbog toga izmijenio iskaz.

„Ja iz ove pozicije ne mogu znati sto bi oni [srpski svjedoci] rekli kada bi im obrana pokazala te dokumente [Misiceve iskaze]“, rekao je on sucima. „Ali, nije nerazumno . . . pretpostaviti da bi oni negirali te navode.“

Dzouns, medjutim, ovoga tjedna nije trosio vrijeme na pokazivanje spomenutih clanaka svjedocima obrane.

Bosanski Musliman Ibro Alic opisao je pred sudom kako su njegovo selo Jagodnju (u brdima iznad Fakovica) svibnja/maja 1992. napali srpski vojnici. Cini se da njegova prica potvrđuje Misicevu izjavu po kojoj je jedinica smjestena u Fakovicima odlazila u okolna sela i „cistila ih jedno po jedno“.

Misic je u intervjuu iznio i procjenu po kojoj je tokom rata osobno ubio izmedju 70 i 80 seljana muslimanske nacionalnosti, te da su na podrucju Bratunca srpske snage ubile ukupno 4.000-5.000 Muslimana.

Na pitanje jesu li srpski vojnici bili kaznjavani za ubijanje muslimanskih vojnika, Misic je navodno odgovorio: „Tko da vas kazni? Mogli ste ubijati koliko vas je volja.“

Alic je dodao da „nije cuo ni za jedan slucaj kaznjavanja Srbina zbog ubojstva Muslimana“. Tuzioci su pak napomenuli kako, kao neko tko se borio na strani bosanskih Muslimana, svjedok nije bio dovoljno upucen u ono sto se u tom pogledu desavalo.

Dzouns je takodjer naglasio da izmedju Alica i Misica postoji i suglasnost kada je rijec o opremi kojom su u naznacenom razdoblju raspolagali muslimanski borci.

Alic je, naime, rekao da je njegova vlastita grupa u Jagodnji brojala desetak do petnaest ljudi, naoruzanih sa svega sest ili sedam pusaka.

U spomenutom razgovoru Misic se takodjer prisjetio da srpske jedinice nisu pred sobom imale organiziranu vojsku, nego „civile, uglavnom seljane, neadekvatno naoruzane dvocjevnim pistoljima i slicnim pusnama“.

Tuzioci bi trebali podnijeti i pisano obrazlozenje u kojem ce se izjasniti o tome kako i zbog i cega Misicev iskaz nije bio pravodobno stavljen na uvid odvjeticima okrivljenog.

Nakon toga, suci bi iduceg tjedna trebali odluciti hoce li s tim u vezi poduzeti ikakve dodatne mjere.

Helen Warrell izvjestava za IWPR iz Haga.

Location: [Serbia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Topic: [Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-kronika-slucaj-oric-6>